Питання 4. Освітні традиції Давньої Греції. Зародження вищої школи.

Ідея отримання знань для самовдосконалення та принцип відкритості освіти для інших суспільних верств зароджується значно пізніше і відбувається це у грецьких містах-полісах. В основу гуманістичного ... в основу було покладено всебічний розвиток людини. Розвивати її фізичні здібності була покликана гімнастика та спортивні змагання, творчі здібності – танці та спів, розумові – читання, письмо, арифметика, крім того філософія та література. Попри домінування цього загального принципу, освітні пріоритети могли суттєво відрізнятися залежно від регіону або суспільно-політичного устрою, який панував у певному державному устрою. У Спарті та на острові Крит перевага надавалася фізичному вихованню, яке насамперед сприяло розвитку військових навичок. Спартанські школи були повністю підконтрольні державі. Згідно з системою спартанського шкільництва, яка носила назву агоги, хлопці, які досягли семирічного віку, залишали батьківський дім і розподілялися по певних загонах під наглядом спеціального чиновника. Вони привчалися до важких фізичних навантажень, суворої дисципліни, духу суперництва з іншими подібними загонами. З 18 до 20, юнаки проходили військову підготовку в спеціальних товариствах, а потім до 30-річного віку проживали у казармах. Лише після цього курс навчання вважався завершеним і чоловік отримував право жити у власній домівці. Система агоги була надзвичайно важливою для спартанської ідентичності.

На відміну від Афін та інших великих міст, які могли похвалитися багатими традиціями у сфері мистецтва, філософії та архітектури, Спарта могла пишатися виключно своїм унікальним способом життя та системою виховання. Девіз спартанців — «Зі щитом, або на щиті».

На відміну від Спарти з її патерналістським мілітарізованим суспільством та підкоренні його потребам системи освіти, в містах Іонії та Афінах (демократичні поліси) перевага надавалася розвитку творчих та розумових здібностей. Школи мали приватний характер. Більшість шкіл були формально організовані як релігійні товариства, які вшановували культ певного божества, мали свій храм, свята. Менший контроль з боку держави збільшував можливості вільного пошуку більш ефективних способів викладання та навчання. Почали формуватися спеціалізовані освітні заклади. Школа при святилищі Асклепія в Епітаврі або школа Гіпократа на острові Кос, у яких поглиблено вивчалася медицина, математичні школи, школа Сократа в Афінах, де перевага надавалася формуванню ораторської майстерності.